

EKSAMENSOPPGAVE

JUS4211
Høst 2013

Dato: Torsdag 12. desember 2013

Tid: Kl. 10:00 – 16:00 (6 timer)

DEL 1: Strafferett

Lars Holm og Peder Ås kom i snakk på den lokale baren Tinget i Lillevik sentrum. Det viste seg at begge mennene var svært interessert i armbåndsur. Ås fortalte at han hadde kjøpt en retroklokke med mekanisk urverk av merket Tell hos den lokale klokkeforhandleren på storsenteret i Lillevik, men at denne forskjøv seg med 5 sekunder pr. døgn. Ås fortalte videre at han hadde krevd omlevering av det uret, men at butikkpersonalet da hadde sagt at forsinkelsen var helt akseptabel for et mekanisk urverk, og at de derfor nektet å foreta seg noe som helst. Uret var også blant de billigere i Tells klokkekolleksjon, med en pris på kr. 4000. Det hjalp ikke det spor at Ås fortalte at han jobbet som intensivlege, og at det var av avgjørende betydning for ham at klokken gikk riktig.

Lars Holm syntes synd på Peder Ås, og fortalte at han nettopp hadde startet i en deltidsjobb som vekter på nattestid i helgene på storsenteret i Lillevik, og at Ås eventuelt kunne bli med på en runde for å se seg om. Holm sa videre at Ås eventuelt kunne låse seg inn i urmakerbutikken og bytte ut klokken med en tilsvarende modell, mens Holm selv «så seg om». Ås syntes dette hørt ut som en ganske god idé. Ås tenkte at ettersom klokken hans var nesten helt ny, ville antakelig ikke butikkpersonalet merke ombytingen, og kanskje syntes den nye kjøperen at det bare var sjarmerende med en tidsforskyvning på fem sekunder pr. døgn?

Allerede neste natt satte de planen ut i livet. Holm låste opp en sidedør til storsenteret og Ås smatt inn uten å si et ord. Ås syntes det var ganske skummelt, selv om han ikke hadde til hensikt å gjøre noe ulovlig. Da de stod utenfor klokkeforretningen, sa Holm at han ville se seg litt om. Ås låste seg deretter inn i klokkeforretningen, låste opp klokke montereren og foretok ombytingen av klokken. På grunn av mørket gjorde imidlertid Ås en feil, og byttet klokken med en modell som kostet kr. 25 000.

De gikk forbi butikken til gullsmed Blanch på vei ut. Ås sa at hans ektefelle fylte 50 år samme morgen og at han hadde glemt å kjøpe en gave til henne. De låste seg deretter inn i

gullsmedbutikken. Ås pekte så ut et diamantsmykke til kr. 18 000, hvorpå Holm låste ut smykket og tilbød det til Ås for kr. 12 000. Ås stusset over at han fikk smykket billigere enn pålydende, med falt til ro med Holms forklaring om at han som ansatt på Lillevik storsenter fikk såkalt «ansatterabatt». Holm sa at kjøpet måtte gjøres opp kontant ettersom kortterminalen ikke fungerte på nattetid. Det viste seg at Ås ikke hadde kontanter på seg, og de satte derfor smykket tilbake i montereren.

Det viste seg at storsenteret var kameraovervåket, slik at hele seansen var tatt opp på video. Ettersom Ås mente at han ikke hadde gjort noe ulovlig, fortalte han velvillig om den spennende vandringen på storsenteret i nattemørket. Dette medførte at også Holm bestemte seg for å legge alle kortene på bordet, for derigjennom å få mildest mulig reaksjon.

Statsadvokat Jon Vold tok ut tiltale mot både Peder Ås og Lars Holm.

Peder Ås ble tiltalt for

- I. Grovt tyveri av klokke til en verdi av kr. 25 000 fra urmaker Kirkerud (strl. § 258, jf. § 257)

Holm ble tiltalt for

- I. Tyveri eller forsøk på tyveri av diamantsmykke fra gullsmed Blanch (strl. § 257, jf. § 49)
- II. Forsøk på hvitvasking av utbytte fra tyverihandling ved at diamantsmykket ble forsøkt solgt til Peder Ås (straffeloven § 317, jf. § 49)

Både Ås og Holm nektet straffeskyld.

Peder Ås hevdet ved sin forsvarer at ombytting av klokke ikke kunne anses å utgjøre tyveri.

Holm hevdet ved sin forsvarer at han ikke kunne straffes for tyveri eller forsøk på tyveri og hvitvasking av diamantsmykket, i alle fall ikke i konkurrans.

Ta standpunkt til hver enkelt post i tiltalen.

DEL 2: Sivilprosess

Høsten 2013 skulle Lillevik tingrett behandle en tvistesak om lokalisering av museet med billedsamlingen etter den kjente maleren Sigvard Dunch. Samlingen var testamentert til kommunen med vilkår om at den skulle gjøres tilgjengelig for allmennheten på et "sentralt sted". Flertallet i kommunestyret gikk inn for å legge museet på den såkalte Blåveisløkka, en kommunal tomt i utkanten av tettbebyggelsen. Begrunnelsen var at en slik lokalisering ville gjøre det mer attraktivt for fremtidig byutvikling i den delen av kommunen. Dunchs slektsarvinger mente museets plassering var i strid med testamentet. De engasjerte det velrenommerede firmaet Kunstadvokatene, og saksøkte kommunen med krav om at billedsamlingen måtte tilfalle dem fordi kommunen hadde brutt testamentets vilkår.

Hovedforhandlingen ble fulgt med stor medie- og publikumsinteresse. En journalist fra Lillevik dagblad var blant tilhørerne. I løpet av den første rettsdagen ble han oppmerksom på at kommunens prosessfullmektig, som var kommuneadvokaten, i likhet med ham selv, var en av dommerens ca. 300 venner på Facebook. Neste dag hadde avisen følgende forsideoppslag: "Fortrolig vennskap kan avgjøre Dunch-saken." Journalisten hadde også funnet ut at dommeren tidligere hadde vært gift med kommuneadvokatens kusine. Etter avisoppslaget tok arvingenes advokat opp spørsmålet om hvordan dommeren vurderte sin habilitet. Dommeren svarte at han aldri hadde møtt kommuneadvokaten i private sammenhenger, men at de ved et par anledninger hadde truffet hverandre på T-banen og da snakket om været. Dommeren opplyste dessuten at han frem til for fire år siden hadde vært partner i advokatfirmaet Opphavsrett, som året i forveien var kjøpt opp av Kunstadvokatene. Denne forbindelsen måtte oppveie eventuelle habilitetsproblemer knyttet til kommuneadvokaten. Etter at dommeren sluttet i advokatfirmaet Opphavsrett hadde han vært invitert til de årlige sommerfestene. Det første året deltok han, siden hadde han vært forhindret. Dommeren tilføyde at han som kunstinteressert var særlig habil til å behandle denne saken. Han viste til at han i sin tid hadde brukt deler av studielånet på å kjøpe et trykk av Dunch.

I. Drøft og avgjør dommerens habilitet.

Avslutningsvis i sin prosedyre viste arvingenes prosessfullmektig til et "hjelpedokument", et kart over Lillevik, til støtte for sin redegjørelse. Kartet var funnet i Dunchs etterlatte papirer og hadde en påtegning med Dunchs gjenkjennelige håndskrift hvor det sto "museum" sammen med en

blyantstrek som var tegnet i ring rundt Lilleviks havneområde og sentrumsbebyggelse. Kommuneadvokaten protesterte, og anførte at retten ikke kunne bygge på opplysningene i kartet. Han mente at motpartens henvisning til dette dokumentet var i strid med både muntlighetsprinsippet og det kontradiktoriske prinsipp.

II. Drøft og avgjør de prosessuelle spørsmålene bruken av kartet reiser.

***

Oslo, 11. desember 2013

Alf Petter Høgberg
Faglig eksamensleder